

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 16C/56/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812221676
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Schromová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2014:3812221676.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Jarmilou Schromovou v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej č. 14, IČO 45 535 108, zast. advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej č. 14, IČO 36 862 711, proti odporkyni: Q. E., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom H., G. 928/8, toho času pobyt ktorej nie je známy, zast. opatrovníčkou Oľgou Briatkovou, zamestnankyňou Okresného súdu Prievidza, o zaplatenie 119,50 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a .

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ si návrhom zo dňa 12.10.2012 uplatnil voči odporkyni nárok na zaplatenie 119,50 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,00% ročne od 28.3.2010 do zaplatenia s tým, že pohľadávku nadobudol zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 16.12.2011 od spoločnosti Slovak Telekom a.s. so sídlom Bratislava. Odporkyňa uzavrela s jeho právnym predchodcom zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby a odporkyňa bola povinná platiť za služby riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku. Povinnosťou odporkyne bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v zmluve. Odporkyňa je teda sankcionovaná za to, že nespĺnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jej SIM karta /koncové zariadenie/ vypojené z prevádzky. Ak by odporkyňa prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne plnila svoj záväzok, tomuto by zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu navrhovateľa zabezpečiť odporkyni mobilný telefón/koncové zariadenie/ za zľavnenú cenu, prípadne program služieb podľa vlastného výberu za zľavnenú cenu, čo v danom prípade odporkyňa nespĺnila, preto navrhovateľ vystavil odporkyni faktúru č. XXXXXXXXXX splatnú 27.3. 2010 znejúcu na sumu 119,50 eur.

Súd v zmysle návrhu navrhovateľa vydal dňa 24.5.2013 platobný rozkaz sp. zn. 16C 56/2013-29 z 24.5.2013, ktorý následne súd zrušil pre nemožnosť doručenia platobného rozkazu do vlastných rúk odporkyni. Pobyt odporkyne napriek vykonanému šetreniu zostal súdu neznámy, preto súd uznesením sp. zn. 16C/56/2013 - 67 zo dňa 25.3.2014 ustanovil odporkyni opatrovníčku, ktorá ju v konaní zastupovala. Opatrovníčka odporkyne navrhla na pojednávaní rozhodnúť vo veci v zmysle platných právnych predpisov.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi pripojenými v spise 16C 56/2013 a zistil nasledovný skutkový stav:

Na základe zmluvy o pripojení Fix z 22.5.2008 spoločnosť T-Mobile Slovensko a.s. (pôvodný veriteľ a predchodca Slovak Telekom,a.s.) poskytoval odporčyni telekomunikačné služby v programe služieb Fix 100 prostredníctvom SIM karty a telefónneho čísla. Dodatkou k zmluve o pripojení Fix z 22.5.2008 si odporčyňa u pôvodného veriteľa aktivovala program služieb Fix 100 pri minimálnom mesačnou zmluvnom dobití 100,- Sk s DPH, pri dobe viazanosti na 24 mesiacov. Odporca sa zaviazal v Dodatku k zmluve, a to v bode 1 písm. c,d riadne a včas platiť cenu služieb a dodržiavať svoje povinnosti zo zmluvy a ďalej riadne a včas pravidelne realizovať zmluvné dobíjanie podľa bodu 3.1. Osobitných podmienok. V bode 3. Dodatku si účastníci dojednali v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2/ tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a až c/ Všeobecných podmienok a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku, zmluvnú pokutu v sume 3600,- Sk. Účastník je zároveň povinný uhradiť náhradu škody presahujúcu sumu zmluvnej pokuty a berie na vedomie a súhlasí s tým, že v prípade porušenia povinností účastníka realizovať pravidelné zmluvné dobíjanie podľa bodu 1 písm. d/ Dodatku je podnik oprávnený vo vzťahu k SIM karte ako aj vo vzťahu k ktorejkoľvek ďalej zmluve o pripojení dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie služieb, a to až do splnenia povinností realizovať zmluvné dobíjanie a podobne.

Spoločnosť T Mobile Slovensko a.s. Bratislava vystavila dňa 8.3.2010 voči odporčyni faktúru znejúcu na sumu 119,50 eur s tým, že sa jedná o zmluvnú pokutu, pričom uvedená faktúra bola splatná 27.3.2010.

Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou medzi Slovak Telekom a.s. a BL Telecom debt s.r.o došlo k postúpeniu pohľadávky voči odporčyni podpisom zmluvy dňa 16.12. 2011.

V písomnom vyjadrení zo dňa 18.7.2013 navrhovateľ uviedol, že zmluvná pokuta vo výške 119,50 eur bola uložená odporčyni z dôvodu neplnenia si svojej povinnosti, ktorá jej vyplývala z článku 1 písm. c dodatku k zmluve o pripojení, a to riadne a pravidelne realizovať zmluvné dobíjanie každý mesiac, za čo jej bola vyfakturovaná zmluvná pokuta.

Z prehľadu dobíjania služby Fix vystaveného navrhovateľom / čl. 36 spisu/ mal súd preukázané, že odporčyňa vykonávala dobíjanie služby Fix v období jún 2008 až jún 2009, dobíjanie prestala vykonávať počnúc mesiacom júl 2009, kedy naposledy uhradila sumu 16,- eur / teda preddavkovo i na ďalšie mesiace/a dobíjanie mala potom neuhradené počnúc mesiacom november 2009.

Podľa § 53 ods. 1, 4 písm. k/, ods. 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré okrem iného požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s neplnením jeho záväzku.

Je nepochybné, že navrhovateľ v tejto veci právo na zmluvnú pokutu odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktorú ako typovú zmluvu uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie /§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka/. Navrhovateľ ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, navrhovateľ menil len výšku zmluvnej pokuty. Zmluva o pripojení v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. v znení neskorších

predpisov je svojim charakterom občianskoprávnou zmluvou, hoci v Občianskom zákonníku nie je výslovne ako spotrebiteľská zmluva upravená /uvedené platí tak za znenia § 52 odst. 1 Občianskeho zákonníka pred novelou č. 568/2007 Z.z. , ako i po uvedenej novele s účinnosťou od 1.1. 2008/. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a zákonom č. 610/2003 Z.z. má povahu vzťahu všeobecného predpisu a osobitného predpisu /lex specialis/. Je nepochybné, že právny predchodca navrhovateľa / pôvodný veriteľ/ pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania a odporkyňa vystupovala ako spotrebiteľka, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti /§ 52 odst. 3,4 Občianskeho zákonníka/. Vzťahy medzi účastníkmi vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľom, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnáť túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle.

K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Uvedené súd konštatuje z toho dôvodu, že práve zmluvné dojednania obsiahnuté v predmetnej zmluve, resp. jej dodatku, týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva jej vzťah aj k úrokom z omeškania, t.j. , že zmluvná pokuta obstoí aj popri uplatňovaných úrokoch z omeškania. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Súd je názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní, by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprímeranou sankciou za nesplnenie povinností /§ 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka /. Kládne sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy, ktorý obsah zmluvy spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje, aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávaní vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí , aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností a len týmto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľom.

V danej veci, zmluvnú pokutu tak ako je dojednaná, považuje súd za neprímeranú sankciu, a to s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplattenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí

napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu /v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje/. Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednania v prípade, ak dôjde následne k vypojeniu SIM karty zo strany podniku. Túto skutočnosť však navrhovateľ nijako nepreukázal. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty vo vzťahu k predmetu zmluvy. V dodatku k zmluve je uvedená zmluvná pokuta vo výške 3600,- Sk, pričom odporkyňa sa zaviazala vykonávať minimálne mesačné dobitie 100,- Sk s DPH, čo pri dobe viazanosti 24 mesiacov by predstavovalo cenu služieb 2400,- Sk. Zmluvná pokuta bola dojednaná vo výške 3600,- Sk, čo predstavuje približne 150 % z hodnoty služieb zvoleného účastníckeho programu po celú dobu viazanosti. Takáto výška zmluvnej pokuty, predstavuje neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie povinností, ku ktorým sa zaplatenie zmluvnej pokuty dojednalo.

Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý vzťah sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v Občianskom zákonníku, a to v § 52 a nasl. stanovení Občianskeho zákonníka a neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania ako neprijateľná zmluvná podmienka, v spotrebiteľských zmluvách preto nie je možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo slúžiace k zníženiu neprimeranej zmluvnej pokuty sa podľa názoru súdu uplatňuje v iných právnych vzťahoch ako spotrebiteľských, pretože vo vzťahu k ustanoveniam § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ide o všeobecnejšiu úpravu /vid' i systematické zariadenie medzi všeobecné ustanovenia o zabezpečení záväzkov/.

Preto súd s poukazom na všetko uvedené návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

Výrok o trovách konania sa opiera o § 142 ods. 1 O.s.p.. V konaní bola úspešná odporkyňa, odporkyni trovy konania nevznikli, tieto si v konaní ani neuplatnila. Trovy konania si uplatnil navrhovateľ, ktorý v konaní úspešný nebol, preto súd rozhodol tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunaj. súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, trojmo.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie, podľa osobitného zákona /§ 251 O.s.p./